

หมวด 5
การชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน, ห้างหุ้นส่วนจำกัด
และบริษัทจำกัด
มาตรา 1247 - มาตรา 1273

บทที่ 1
บทนำเรื่องทั่วไป

การชำระบัญชีที่จะศึกษากันต่อไปนี้ เป็นเรื่องของการชำระบัญชีของนิติบุคคล ซึ่งหมายถึงห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด

วัตถุประสงค์ของกฎหมายที่ให้มีการชำระบัญชี

การที่กฎหมายได้กำหนดบทบัญญัติขึ้นให้ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล และบริษัทจำกัดที่เลิกกิจการ มีการชำระบัญชีก็เพื่อประโยชน์ต่อบุคคลภายนอกที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลนั้น ๆ เพราะการชำระบัญชีเป็นการชำระสะสางการงานต่าง ๆ ของห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทที่ยังค้างอยู่ให้เสร็จไป อีกทั้งจัดการบรรดาทรัพย์สินต่าง ๆ ที่นิติบุคคลพึงมีอยู่ในฐานะเจ้าหนี้ หรือลูกหนี้บุคคลภายนอกก็ได้ ฉะนั้นจึงได้กำหนดแนชัดเป็นหลักกฎหมายไว้เลยว่า ถ้านิติบุคคลเลิกกิจการ ต้องดำเนินการชำระบัญชีตามขั้นตอนที่กฎหมายได้วางไว้ไม่ว่าชำระบัญชีกันตามใจชอบ อย่างเช่น ห้างหุ้นส่วนสามัญที่ไม่จดทะเบียน ซึ่งกฎหมายเห็นว่าตกลงกันอย่างไรก็ชำระบัญชีตามที่ตกลงกันได้ระหว่างหุ้นส่วนกับบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องกับห้างนั้นอยู่

นอกจากนั้นสิ่งที่พึงควรจำ สังเกตไว้ก็คือว่า ถึงแม้ห้างนิติบุคคลหรือบริษัทจะเลิกดำเนินกิจการ และดำเนินการให้มีการชำระบัญชีกันแล้วก็ตาม กฎหมายก็ยังถือว่า ห้างหรือบริษัทดังกล่าวยังมีสภาพเป็นนิติบุคคลอยู่ตลอดเวลา จนกว่าจะมีการชำระบัญชีกันเสร็จ หลังจากนั้นถึงจะสิ้นสภาพการเป็นนิติบุคคลประเภทนั้น ๆ ไป

บทที่ 2

ผู้ชำระบัญชีคือใคร และการตั้งผู้ชำระบัญชี ผู้ชำระบัญชีคือใคร

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1251 บัญญัติไว้ว่า “ห้างหุ้นส่วนก็ดี บริษัทก็ดี ในเมื่อเลิกกันเพราะเหตุอื่น นอกจากล้มละลาย หุ้นส่วนผู้จัดการห้างหรือกรรมการของบริษัทยอมเข้าเป็นผู้ชำระบัญชี เว้นไว้แต่ข้อสัญญาของห้างหรือข้อบังคับของบริษัทจะมีกำหนดไว้เป็นสถานอื่น

ถ้าไม่มีผู้ชำระบัญชีตั้งว่ามานี้ และเมื่อพนักงานอัยการหรือบุคคลอื่นผู้มีส่วนได้เสียในการนี้ร้องขอ ท่านให้ศาลตั้งผู้ชำระบัญชี”

มาตรา 1252 บัญญัติว่า “หุ้นส่วนผู้จัดการ หรือกรรมการบริษัทมีอำนาจโดยตำแหน่งเดิมฉันใด เมื่อเป็นผู้ชำระบัญชี ก็ยังคงมีอำนาจอยู่ฉันนั้น”

จากตัวบททั้ง 2 มาตรา นี้ จะเห็นได้ว่า ผู้ชำระบัญชีก็คือบุคคลที่เข้ามาทำหน้าที่ชำระสะสางการทำงานของนิติบุคคลรวมทั้งจัดการทรัพย์สินต่าง ๆ ของนิติบุคคลให้เรียบร้อย หลังจากนั้นนิติบุคคลนั้นได้มีการเลิกดำเนินกิจการแล้ว และผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ชำระบัญชีของนิติบุคคลได้นั้น จะต้องเป็นบุคคลดังต่อไปนี้

1. ในกรณีที่ห้างหุ้นส่วน หรือบริษัท เลิกกิจการโดยเหตุอื่น ๆ ที่มีใช้การล้มละลาย ผู้ที่จะเป็นผู้ชำระบัญชีของนิติบุคคลนั้นก็คือผู้จัดการห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือกรรมการของบริษัทจำกัดนั้น ๆ เป็นผู้ทำหน้าที่ชำระบัญชีต่อไป และเมื่อมาเป็นผู้ชำระบัญชีแล้ว กฎหมายก็ยังให้คงอำนาจเหมือนเดิมอยู่ทุกประการ เพราะกฎหมายถือว่าเมื่อมีการชำระบัญชีกัน สภาพของนิติบุคคลก็ยังไม่สิ้นสภาพไป ยังคงมีสภาพคงเดิมอยู่

2. ในกรณีที่ห้างนิติบุคคลมีสัญญากำหนดผู้ชำระบัญชีไว้ว่าใครเป็นหรือข้อบังคับของบริษัทจำกัดได้กำหนดหลักเกณฑ์การตั้งผู้ชำระบัญชีไว้ ผู้ชำระบัญชีของนิติบุคคลนั้นก็มาจากบุคคลที่ได้กำหนดไว้เช่นนั้น เช่น ถ้าสัญญาของห้างนิติบุคคลหรือข้อบังคับของบริษัทกำหนดว่า “ศาลเป็นคนตั้งผู้ชำระบัญชี” เช่นนี้แล้ว จะไปเอาผู้จัดการห้างหรือกรรมการบริษัทมาเป็นผู้ชำระบัญชีไม่ได้

3. ในกรณีที่ห้างนิติบุคคลหรือบริษัทจำกัดล้มละลายผู้ที่มีหน้าที่เป็นผู้ชำระบัญชีก็คือ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

4. ในกรณีที่ไม่สามารถหาผู้ชำระบัญชีได้ตามข้อ 1 และข้อ 2 ข้างต้น กฎหมายให้พนักงานอัยการ หรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับนิติบุคคลเหล่านี้ ร้องขอให้ศาลแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีขึ้นก็ได้

บทที่ 3 การถอนผู้ชำระบัญชี

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1257 บัญญัติไว้ว่า

“ผู้ชำระบัญชีซึ่งมิใช่เป็นขึ้นเพราะศาลตั้งนั้น ท่านว่าจะถอนเสียจากตำแหน่งและตั้งผู้อื่นแทนที่ก็ได้ในเมื่อผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหลายออกเสียงเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน หรือที่ประชุมใหญ่ของผู้ถือหุ้นได้ลงมติตั้งนั้น แต่ศาลย่อมสั่งถอนผู้ชำระบัญชีจากตำแหน่งและตั้งผู้อื่นแทนที่โดยไม่เลือกว่าจะเป็นผู้ชำระบัญชีซึ่งศาลตั้งหรือมิใช่ศาลตั้ง ในเมื่อมีคำร้องขอของผู้เป็นหุ้นส่วนในห้างคนใดคนหนึ่ง หรือของผู้ถือหุ้นในบริษัทมีหุ้นรวมกันนับได้ถึงหนึ่งในสิบแห่งทุนของบริษัท โดยจำนวนที่ส่งใช้เงินเข้าทุนแล้วนั้น”

จากตัวบทมาตรานี้ เราจะเห็นได้ว่าผู้ชำระบัญชีที่ได้ตั้งขึ้นมาตามมาตรา 1251 นั้น อาจถูกถอนได้ดังเหตุต่อไปนี้ โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น

ประเด็นที่ 1 ผู้ชำระบัญชีที่ศาลไม่ตั้ง

1. ผู้เป็นหุ้นส่วนของห้างนิติบุคคลออกเสียงเป็นเอกฉันท์ให้ผู้ชำระบัญชีออกจากเป็นผู้ชำระบัญชีได้ และตั้งบุคคลอื่นขึ้นมาเป็นแทนก็ได้
2. ที่ประชุมใหญ่ของผู้ถือหุ้น ก็สามารถลงมติถอนผู้ชำระบัญชี และตั้งบุคคลอื่นขึ้นมาเป็นแทนก็ได้

ประเด็นที่ 2 ผู้ชำระบัญชีที่ศาลตั้งหรือไม่ตั้ง

ในประเด็นที่ 2 นี้ ถ้าผู้เป็นหุ้นส่วนของห้างนิติบุคคลคนใดคนหนึ่ง หรือผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดที่มีหุ้นรวมกันนับได้ 1 ใน 20 ของทุนบริษัทที่ส่งใช้เงินเข้าทุนแล้วนั้น มีคำร้องขอต่อศาลให้ถอนผู้ชำระบัญชีก็ทำได้ เมื่อศาลได้รับคำร้องแล้วก็มีอำนาจสั่งถอนและตั้งบุคคลอื่นขึ้นมาทำหน้าที่ชำระบัญชีแทนก็ได้ ไม่ว่าผู้ชำระบัญชีคนใดที่ถูกถอนนั้นจะได้รับแต่งตั้งมาเป็นผู้ชำระบัญชีโดยศาลตั้ง หรือศาลไม่ได้สั่งตั้งก็ตาม

บทที่ 4

หน้าที่ผู้ชำระบัญชี

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1250 ได้บัญญัติว่า

“หน้าที่ของผู้ชำระบัญชี คือชำระสะสางการงานของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นให้เสร็จไป จัดการใช้หนี้เงินและแจกจ่ายสินทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้น”

จากตัวบทมาตรานี้จะเห็นได้ว่า เมื่อตั้งผู้ได้ขึ้นมาเป็นผู้ชำระบัญชีแล้ว หน้าที่ทั่ว ๆ ไปของผู้นั้น ก็คือ

1. ชำระสะสางการงานของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทหรือให้เสร็จไป และ
2. จัดการใช้หนี้เงินและแจกจ่ายสินทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้น
3. เพื่อให้การชำระบัญชีเสร็จไปโดยสมความมุ่งหมาย ตามกฎหมายเราสามารถแยกรายละเอียดถึงหน้าที่ผู้ชำระบัญชีต้องดำเนินการได้อีกดังต่อไปนี้

1. หน้าที่ทำการจดทะเบียน กฎหมายได้บัญญัติไว้ในมาตรา 1254 ว่า เมื่อใดที่มีการเลิกห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท เป็นหน้าที่ของผู้ชำระบัญชีที่จะต้องนำเรื่องการเลิกนี้ไปจดทะเบียนเสียภายใน 14 วัน นับแต่วันที่เลิกกิจการ และในรายการจดทะเบียนต้องระบุชื่อของผู้ชำระบัญชีทุกคนไว้ด้วย ซึ่งผู้ชำระบัญชีนี้สำคัญมาก ถ้าจะมีการเปลี่ยนตัวบุคคลว่าใครจะมาเป็นผู้ชำระบัญชีแทนนั้นกฎหมายได้บัญญัติไว้ในมาตรา 1258 อีกว่า ให้เป็นหน้าที่ของผู้ชำระบัญชีที่จะต้องรีบไปจดทะเบียนแก้ไขนี้เสียภายใน 14 วัน นับแต่วันที่ได้ตกลงกันเปลี่ยนตัวผู้ชำระบัญชีนั้น

2. หน้าที่ทำการโฆษณา กฎหมายได้กำหนดหน้าที่โฆษณาของผู้ชำระบัญชีไว้ในมาตรา 1253 ว่า ให้ผู้ชำระบัญชี

มีหน้าที่ทำดังต่อไปนี้ให้เสร็จภายใน 14 วัน นับแต่วันที่ศาลตั้งผู้ชำระบัญชี หรือนับแต่วันที่ได้เลิกห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท คือ

1. บอกกล่าวแก่ประชาชนโดยประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์แห่งท้องที่ 2 ครั้งเป็นอย่างน้อย ว่าห้างหุ้นส่วนนั้นหรือบริษัทนั้นได้เลิกกันแล้ว และให้ผู้เป็นเจ้าหนี้ทั้งหลายยื่นคำทวงหนี้แก่ผู้ชำระบัญชี

2. ส่งคำบอกกล่าวอย่างเดียวกัน เป็นจดหมายลงทะเบียนไปรษณีย์ไปยังเจ้าหนี้ทั้งหลายทุก ๆ คนบรรดามีชื่อปรากฏในสมุดบัญชีหรือเอกสารของห้าง หรือบริษัทนั้น

3. หน้าที่ทำบัญชีบุคคลย์ กฎหมายได้บัญญัติไว้ในมาตรา 1255 ว่า เป็นหน้าที่ของผู้ชำระบัญชีที่จะต้องรีบจัดการทำบัญชีบุคคลย์ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นให้เสร็จโดยเร็วที่สุด หลังจากทำเสร็จแล้วก็ส่งมอบให้ผู้ตรวจสอบบัญชีที่มีอำนาจทำการตรวจสอบความถูกต้อง หลังจากนั้นเป็นหน้าที่ต่อไปของผู้ชำระบัญชี คือเรียกประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นต่อไปเพื่อมาทำการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่ผู้ชำระบัญชีจะเสนอในที่ประชุมใหญ่นั้น

4. หน้าที่ทำการร้องขอให้ล้มละลาย กฎหมายได้บัญญัติไว้ในมาตรา 1266 ว่า ให้เป็นหน้าที่อีกอันหนึ่งของผู้ชำระบัญชี ถ้าผู้ชำระบัญชีได้ตรวจสอบดูแล้วมีความเห็นว่า ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทไม่มีทรัพย์สินอะไรเลยหรือมีแต่ไม่พอกับหนี้สิน ก็มีสิทธิยื่นร้องขอต่อศาลทันที เพื่อให้ออกคำสั่ง สั่งให้ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นล้มละลายต่อไป

5. หน้าที่ทำรายงานยื่นต่อนายทะเบียน กฎหมายได้กำหนดไว้ในมาตรา 1267 ว่า ให้เป็นหน้าที่ของผู้ชำระบัญชีที่จะต้องยื่นรายงานการดำเนินการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ตนได้ดำเนินการไปทุก 3 เดือนต่อนายทะเบียน เพื่อให้ นายทะเบียนทราบว่าได้ทำอะไรไปบ้างแล้ว และขณะนี้กำลังทำอะไรอยู่และจะเสร็จเมื่อใด รายงานโดยผู้ชำระบัญชีนี้ ผู้เป็นหุ้นส่วน ผู้ถือหุ้น และเจ้าหนี้ทั้งหลายมีสิทธิขอดูได้ที่นายทะเบียน

6. หน้าที่ทำรายงานยื่นต่อที่ประชุมใหญ่ อันนี้ก็อีกอันหนึ่งที่กฎหมายได้กำหนดไว้ในมาตรา 1268 ว่าเป็นหน้าที่ของผู้ชำระบัญชี ถ้ายังดำเนินการชำระบัญชีไม่เสร็จ และครบ 1 ปีแล้ว ก็ควรจะรายงานการดำเนินการต่าง ๆ รวมทั้งข้อขัดข้อง และวิธีการที่จะดำเนินการต่อไปให้ที่ประชุมใหญ่ประจำปีของผู้ถือหุ้นทราบบ้าง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นทั้งหลายซักถามข้อข้องใจได้

7. หน้าที่เมื่อเสร็จการชำระบัญชีแล้ว หลังจากที่ทำการชำระบัญชีจนเสร็จเรียบร้อยแล้ว กฎหมายก็ได้กำหนดหน้าที่ผู้ชำระบัญชีไว้ดีกว่า ต้องทำรายงานการชำระบัญชีที่ดำเนินการมาทั้งหมด ว่าได้ทำมาอย่างไร และได้จัดการทรัพย์สินของห้างหรือบริษัทนั้นไปอย่างไรบ้าง จากนั้นผู้ชำระบัญชีก็เรียกประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น แล้วนำรายงานทั้งหมดนี้ไปเสนอให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาว่าจะอนุมัติหรือไม่ ถ้าที่ประชุมใหญ่อนุมัติรายงานที่เสนอมานี้แล้วก็เป็นหน้าที่ของผู้ชำระบัญชีอีกที่จะนำข้อความที่ตกลงกันในวันประชุมใหญ่นี้ไปจดทะเบียนที่กองทะเบียนเสียภายใน 14 วัน นับแต่วันประชุม และเมื่อนายทะเบียนจดทะเบียนตามผู้ชำระบัญชีเสนอแล้ว กฎหมายก็ถือว่าการชำระบัญชีสิ้นสุดลงทันที

นอกจากนำรายงานการชำระบัญชีที่ได้รับอนุมัติไปจดทะเบียนที่ถือว่าการชำระบัญชีสิ้นสุดแล้ว พร้อมกันนั้น ผู้ชำระบัญชีต้องนำหลักฐานบรรดาสมาชิกและผู้ถือหุ้นและเอกสารต่าง ๆ ที่ได้รวบรวมไว้ นำไปมอบให้นายทะเบียนไว้ด้วย

และกฎหมายได้กำหนดให้นายทะเบียนคอยดูแลรักษาหลักฐานเหล่านี้ไว้ 10 ปี นับแต่วันสิ้นสุดการชำระบัญชี หลักฐานเหล่านี้บุคคลผู้มีส่วนได้เสีย ขอตรวจดูได้โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมแต่อย่างใด

บทที่ 5 อำนาจของผู้ชำระบัญชี

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1259 ได้บัญญัติแสดงถึงอำนาจของผู้ชำระบัญชี ว่ามีดังต่อไปนี้

1. แก่ต่างว่าต่างในนามของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท ในอรรถคดีพิพาทอันเป็นแพ่ง หรืออาญาทั้งปวง และทำปรารถนา ประนอมยอมความ
2. ดำเนินการของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทตามแต่จำเป็น เพื่อชำระสะสางกิจการให้เสร็จไปด้วยดี
3. ขายทรัพย์สินของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท
4. ทำการอย่างอื่น ๆ ตามแต่จำเป็นเพื่อชำระให้เสร็จไปด้วยดี

อธิบาย 1 เป็นอำนาจที่กฎหมายได้ให้ไว้เพื่อจะได้จัดการชำระบัญชีของห้างหรือบริษัทให้เสร็จไปโดยรวดเร็ว กล่าวคือ เป็นโจทก์ฟ้องเรียกพวกลูกหนี้ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทเพื่อได้ตัวเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นมา หรือในกรณีตรงกันข้าม ผู้ชำระบัญชีอาจจะถูกพวกเจ้าหนี้ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทฟ้องเป็นจำเลย แก่คดีแทนห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้น และในบางครั้งผู้ชำระบัญชีอาจจะต้องทำสัญญายอมความกับพวกเจ้าหนี้หรือลูกหนี้ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทตามที่ได้พิจารณาแล้วว่า จะเป็นผลดีแก่ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ตัวกำลังดำเนินการชำระบัญชีอยู่

อธิบาย 2 กฎหมายให้อำนาจผู้ชำระบัญชีจัดดำเนินการของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทตามแต่จำเป็น เพื่อชำระสะสางกิจการให้เสร็จไปด้วยดี

มีปัญหาคิดว่า อย่างไรถึงจะเรียกว่าดำเนินการอันจำเป็น ตามความเห็นของผู้เขียน เห็นว่าควรจะแยกออกเป็น 2 ประการคือ

1. การดำเนินกิจการที่ค้างอยู่ให้เสร็จ
2. จัดดำเนินกิจการใหม่ที่เกี่ยวเนื่องกับกิจการเก่า
การจัดดำเนินการทั้ง 2 ประการนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ
ชำระสะสางกิจการให้เสร็จไปด้วยดี หรือพูดสั้น ๆ ว่าให้ได้รับ
ประโยชน์ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะพึงได้

ตัวอย่างประการแรก เช่นทางห้างหรือบริษัทได้รับเหมา
ก่อสร้างอาคารอยู่แห่งหนึ่ง ทำมาจนเกือบเสร็จแล้วและเพิ่งได้
ค่าจ้างรับเหมาเพียงครึ่งเดียวเท่านั้น เมื่อเป็นเช่นนี้เพื่อให้ได้
รับประโยชน์ในเงินค่าก่อสร้างนั้นอีกครั้งหนึ่ง ผู้ชำระบัญชี
ก็ควรจะเข้าดำเนินการสร้างต่อไปให้จนเสร็จ ก็เรียกได้ว่า
ดำเนินกิจการอันจำเป็นแล้ว

ตัวอย่างประการที่สอง เช่น ห้างหรือบริษัทมีรถยนต์
เก่าจะขายอยู่ลำหนึ่ง แต่ปรากฏว่าเครื่องเรือชำรุด และสีที่ทา
ไว้ก็ร่อนออกหมด ผู้ชำระบัญชีก็จัดการจ้างช่างมาซ่อมเครื่อง
ให้ดี และทาสีเรือเสียใหม่ ซึ่งปรากฏว่าเมื่อเสร็จแล้วก็ขายไปได้
ราคาดีกว่าเดิมมาก เช่นนี้ เรียกได้ว่าดำเนินกิจการอันจำเป็น
เพื่อชำระสะสางกิจการให้เสร็จไปด้วยดี

การดำเนินกิจการใหม่นี้ ขอให้สังเกตให้ดีว่า จะต้อง
เป็นการทำงานที่ช่วยเหลือการสะสางกิจการเก่าให้เสร็จสิ้นไปและ
จำเป็น จะทำการงานชิ้นใหม่ที่เดียว โดยไม่จำเป็นแก่การสะสาง
กิจการเก่าให้เสร็จสิ้นไปนั้นไม่ได้ เช่น ไปรับเหมาทำการงาน
ใหม่ขึ้นอีก หรือซื้อของเข้าร้านเพื่อขายต่อไปอีก เป็นต้น

อธิบาย 3 ผู้ชำระบัญชีมีอำนาจขายทรัพย์สินของห้าง
หรือบริษัทได้ทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นอสังหาริมทรัพย์หรือสังหา-
ริมทรัพย์ก็ตาม การที่กฎหมายให้อำนาจขายทรัพย์สินของห้าง
หรือบริษัทได้ก็เพื่อประโยชน์ที่จะรวบรวมให้ได้เป็นเงิน เพื่อ
การชำระหนี้สินและแจกจ่ายคืนทุนให้แก่บรรดาผู้เป็นหุ้นส่วน
หรือผู้ถือหุ้นต่อไป

อธิบาย 4 อำนาจของผู้ชำระบัญชีในการทำการอย่าง
อื่น ๆ ตามแต่จำเป็น เพื่อชำระบัญชีให้เสร็จไปด้วยดี นั้นเราต้อง

ของบริษัทยังไม่ให้เรียกตอนนี้ก็ตาม กฎหมายให้สิทธิเด็ดขาด
เรียกได้ทันที

ข้อจำกัดอำนาจของผู้ชำระบัญชี

มาตรา 1260 ได้บัญญัติว่า “ข้อจำกัดอำนาจของผู้ชำระ
บัญชีอย่างใด ๆ จะอ้างเป็นสมบูรณ์ต่อบุคคลภายนอกหาได้ไม่”

หลักปฏิบัติแล้ว ผู้ชำระบัญชีมีหน้าที่ที่จะต้องรักษาผล
ประโยชน์ของห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล บริษัทจำกัด และบุคคล
ภายนอก อย่างสุจริตใจจะเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ได้ และ
กฎหมายก็ได้ให้อำนาจอย่างเต็มที่อยู่แล้ว เพื่อจะได้ปฏิบัติหน้าที่
ให้เสร็จสิ้นไปด้วยดี การกำหนดข้อจำกัดอำนาจของผู้ชำระ
บัญชีให้ต่างหรือเพิ่มขึ้นจากที่กฎหมายกำหนดไว้ นั้น หากมีผล
ใช้ยับยั้งบุคคลภายนอกที่สุจริตไม่ เช่น กำหนดข้อจำกัดอำนาจว่า

